

กัลยาณมิตร
email
ส่งคำถามเพื่อตอบในรายการ

ดังที่เคยได้ยินมาเสมอๆ ในบทสวดมนต์ก็ตาม หรือในหนังสือธรรมะก็ตาม ว่า "พุทธะ/พุทโธ" คือ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน นั้น เป็นอย่างไร มีความหมายหรือนัยยะที่แฝงอยู่ใน "พุทธะ/พุทโธ" ที่เราต้องเห็นตามอย่างถูกต้องอย่างไรบ้าง ขอเมตตากรุณาขยายความเพื่อให้เข้าใจละเอียดยิ่งขึ้น

การที่เห็นใจที่ปิดไม่รับธรรมะ ในกรณีอย่างนี้พระพุทธเจ้าใช้อะไรเป็นเกณฑ์ในการที่จะตัดสินใจช่วยหรือไม่ช่วยให้เขาได้ธรรมะ เพราะเคยฟังว่าต่อให้ต้องช่วยเขาจากกบฏอุจจระ ต้องเป็นมือพระพุทธองค์ก็จะทรงกระทำ. แล้วเราในฐานะคนธรรมตาเราจะวางจิตอย่างไร เมื่อไม่สามารถช่วยเขาได้

វិភាគ ផលប៉ះពាល់
អាកាសចរណ៍

eg: $\Gamma_{\text{HCO}_3^-}$

[illegible]

๘. อุทกสูตร

[๓๓๓] สมัยหนึ่ง พระผู้มีพระภาคเสด็จจาริกไปใน โกศลชนบท พร้อมด้วยภิกษุสงฆ์หมู่ใหญ่ เสด็จถึงนิคมของชาว โกศลชื่อทณทกัปปกะ ครั้นนั้น พระผู้มีพระภาคได้ทรงแวะลงจากหนทาง ประทับนั่งบนอาสนะที่เขาปูลาดไว้แล้ว ณ โคนไม้ต้นหนึ่ง ภิกษุเหล่านั้นได้พากันเข้าไปสู่ณิคมนิคมชื่อทณทกัปปกะ เพื่อแสวงหาที่พัก ครั้นนั้น ท่านพระอานนท์พร้อมด้วยภิกษุหลายรูป ได้ไปที่แม่น้ำอจิรวดีเพื่อสงรงน้ำ ครั้นสงรงน้ำในแม่น้ำอจิรวดีเสร็จแล้ว ก็ขึ้นมาสู่อันตรวาสกผืนเดียวยืนฝั่งตัวอยู่ ครั้นนั้น ภิกษุรูปหนึ่งได้เข้าไปหาท่านพระอานนท์ แล้วถามว่า ดูกรอาวุโส อานนท์ พระผู้มีพระภาคทรงกำหนดรู้เหตุทั้งปวงด้วยพระหฤทัยแล้วหรือหนอ จึงพยากรณ์พระเทวทัตว่า พระเทวทัตจะต้องเกิดในอบาย ตกนรก ตั้งอยู่ตลอดกัป เยียวยาไม่ได้ หรือว่าพระผู้มีพระภาคทรงกำหนดรู้โดยปริยายบางประการเท่านั้น จึงได้ทรงพยากรณ์พระเทวทัตดังนี้ ท่านพระอานนท์ตอบว่า ดูกรอาวุโส ก็ข้อนี้พระผู้มีพระภาคได้ทรงพยากรณ์อย่างนั้นแล ครั้นนั้น ท่านพระอานนท์เข้าไปเฝ้าพระผู้มีพระภาคถึงที่ประทับ ถวายบังคมแล้วนั่ง ณ ที่ควรส่วนข้างหนึ่ง ครั้นแล้วได้กราบทูลว่า ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ขอประทานพระวโรกาส ข้าพระองค์กับภิกษุหลายรูปได้ไปยังแม่น้ำอจิรวดีเพื่อสงรงน้ำ ครั้นสงรงเสร็จแล้ว ก็ขึ้นมาสู่อันตรวาสกผืนเดียวยืนฝั่งตัวอยู่ ครั้นนั้น ภิกษุรูปหนึ่งได้เข้าไปหาข้าพระองค์ แล้วถามว่า ดูกรอาวุโส อานนท์ พระผู้มีพระภาคทรงกำหนดรู้เหตุทั้งปวงด้วยพระหฤทัยแล้วหรือหนอ จึงได้ทรงพยากรณ์พระเทวทัตว่า พระเทวทัตจะต้องเกิดในอบาย ตกนรก ตั้งอยู่ตลอดกัป เยียวยาไม่ได้ หรือว่าพระผู้มีพระภาคทรงกำหนดรู้โดยปริยายบางประการเท่านั้น จึงได้ทรงพยากรณ์พระเทวทัตดังนี้ เมื่อภิกษุนั้นกล่าวอย่างนี้แล้ว ข้าพระองค์ได้กล่าวกับภิกษุนั้นว่า ดูกรอาวุโส ก็ข้อนี้พระผู้มีพระภาคได้ทรงพยากรณ์อย่างนั้นแล ฯ

พระผู้มีพระภาคได้ตรัสว่า ดูกรอานนท์ ก็ภิกษุรูปนั้นจักเป็นภิกษุใหม่ บวชไม่นาน หรือว่าเป็นภิกษุเถระ แต่เป็นคนโง่เขลา ไม่ฉลาด เพราะว่าข้อที่เราพยากรณ์แล้ว โดยส่วนเดียว จักเป็นสองได้อย่างไร ดูกรอานนท์ เราย่อมไม่พิจารณาเห็นบุคคลอื่นแม้คนหนึ่ง ที่เราได้กำหนดรู้เหตุทั้งปวงด้วยใจแล้วพยากรณ์อย่างนี้ เหมือนพระเทวทัตเลย ก็เราได้เห็นธรรมชาติของพระเทวทัต (ส่วนดี) แม้ประมาณเท่าน้ำที่สละต้อออกจากปลายขนทรายเพียงใด เราก็กังไม่พยากรณ์พระเทวทัตเพียงนั้นว่า พระเทวทัตจะต้องเกิดในอบาย ตกนรก ตั้งอยู่ตลอดกัป เยียวยาไม่ได้ แต่ว่าเมื่อใด เราไม่ได้เห็นธรรมชาติของพระเทวทัต แม้ประมาณเท่าน้ำที่สละต้อออกจากปลายขนทราย เมื่อนั้น เราจึงได้พยากรณ์พระเทวทัตนั้นว่า พระเทวทัตจะต้องเกิดในอบาย ตกนรก ตั้งอยู่ตลอดกัป เยียวยาไม่ได้ ดูกรอานนท์ เปรียบเหมือนหลุมคูเป็นที่ย่ำอุจจาระ ลึกชั่วบุรุษ เต็มด้วยคูเสมอขอบปากหลุม บุรุษพึงตกลงไปที่หลุมคูนั้นจมมิดศีรษะ บุรุษบางคนผู้ใคร่ประโยชน์ ใคร่ความเกื้อกูล ปรารถนาความเกษมจากการตกหลุมคูของบุรุษนั้น ใครจะยกเขาขึ้นจากหลุมคูนั้น พึงมา เขาเดินรอบหลุมคูนั้นอยู่ ก็ไม่พึงเห็นอวัยวะที่ไม่เป็นคู ซึ่งพอจะจับเขายกขึ้นมาได้ แม้ประมาณเท่าน้ำที่สละต้อออกจากปลายขนทรายของบุรุษนั้น ฉะนั้น เราจึงไม่ได้เห็นธรรมชาติของพระเทวทัตแม้ประมาณเท่าน้ำที่สละต้อออกจากปลายขนทราย ฉะนั้นเหมือนกัน เมื่อนั้น เราจึงได้พยากรณ์พระเทวทัตว่า พระเทวทัตจะต้องเกิดในอบาย ตกนรก ตั้งอยู่ตลอดกัป เยียวยาไม่ได้ ถ้าว่าเธอทั้งหลายจะพึงฟังตถาคตจำแนกญาณเครื่องกำหนดรู้อินทรีย์ของบุรุษไซ้ ฯ

อา. ข้าแต่พระผู้มีพระภาค บัดนี้เป็นกาลควร ข้าแต่พระสุคต บัดนี้เป็นกาลควร ที่พระผู้มีพระภาคจะพึงทรงจำแนกญาณเครื่องกำหนดรู้อินทรีย์ของบุรุษ ภิกษุทั้งหลายได้สดับจากพระผู้มีพระภาคแล้ว จักทรงจำไว้ ฯ

พ. ดูกรอานนท์ ถ้าเช่นนั้น เธอจงฟัง จงใส่ใจให้ดี เราจักกล่าว ท่านพระอานนท์ทูลรับพระผู้มีพระภาคแล้ว พระผู้มีพระภาคได้ตรัสว่า ดูกรอานนท์ เราขอมกำหนดรู้ใจบุคคลบางคนในโลกนี้ด้วยใจอย่างนี้ว่า กุศลธรรมกิติ อกุศลธรรมกิติ ของบุคคลนี้มีอยู่ สมัยต่อมา เรากำหนดรู้ใจบุคคลนี้ด้วยใจอย่างนี้ว่า กุศลธรรมของบุคคลนี้แลหายไป อกุศลธรรมปรากฏขึ้นเฉพาะหน้า กุศลมูล

ที่บุคคลนั้นยังตัดไม่ขาดมียอยู่ เพราะกุศลมูลนั้น กุศลอย่างอื่นของเขาจักปรากฏ ด้วยประการฉะนี้ บุคคลนี้จักเป็นผู้ไม่เสื่อมต่อไปเป็นธรรมดา เปรียบเหมือนเมล็ดพืชที่ไม่หัก ไม่เน่า ไม่ถูกลมและแดดเผา เกิดในต้นฤดูหนาว เก็บไว้ดีแล้ว อันบุคคลปลูก ณ ที่ดินอันพรวนดีแล้วในที่น่าดี เธอพึงทราบไหมว่า เมล็ดพืชเหล่านี้จักถึงความเจริญงอกงามไพบูลย์ ฯ

อา. เป็นอย่างนั้น พระเจ้าข้า ฯ

พ. ตูกรอาณนที เราย่อมกำหนดรู้ใจบุคคลบางคนในโลกนี้ด้วยใจอย่างนี้ ว่า กุศลธรรมกิติ อกุศลธรรมกิติ ของบุคคลนี้มีอยู่ สมัยต่อมา เรากำหนดรู้ใจบุคคลนั้นด้วยใจอย่างนี้ว่า กุศลธรรมของบุคคลนี้หายไป อกุศลธรรมปรากฏขึ้น เฉพาะหน้า แต่กุศลมูลที่เขาตัดไม่ขาดมียอยู่ เพราะกุศลมูลนั้น กุศลอื่นของเขาจักปรากฏ ด้วยประการฉะนี้ บุคคลนี้จักเป็นผู้ไม่เสื่อมต่อไปเป็นธรรมดา ฉะนั้น เหมือนกัน ตูกรอาณนที ตถาคตกำหนดรู้ใจบุคคลด้วยใจแม้อย่างนี้ กำหนด ญาณเป็นเครื่องทราบอันตรัยของบุรุษด้วยใจแม้อย่างนี้ กำหนดรู้ธรรมที่อาศัยกันเกิดขึ้นต่อไปด้วยใจ แม้วด้วยประการฉะนี้ ฯ

ตูกรอาณนที อนึ่ง เราย่อมกำหนดรู้ใจบุคคลบางคนในโลกนี้ด้วยใจอย่างนี้ ว่า กุศลธรรมกิติ อกุศลธรรมกิติ ของบุคคลนี้มีอยู่ สมัยต่อมา เราย่อมกำหนดรู้ใจบุคคลนั้นด้วยใจอย่างนี้ว่า กุศลธรรมของบุคคลนี้หายไป กุศลธรรมปรากฏขึ้น เฉพาะหน้า แต่กุศลมูลที่เขาตัดไม่ขาดมียอยู่ เพราะอกุศลมูลนั้น อกุศลอื่นของเขาจักปรากฏ ด้วยประการอย่างนี้ บุคคลนี้จักเป็นผู้เสื่อมต่อไปเป็นธรรมดา เปรียบเหมือนเมล็ดพืชที่ไม่หัก ไม่เน่า ไม่ถูกลมและแดดเผา เกิดในต้นฤดูหนาว เก็บไว้ดีแล้ว อันบุคคลปลูก ณ ที่ศิลาแห่งที่บ เธอพึงทราบไหมว่า เมล็ดพืชเหล่านี้จักไม่ถึงความเจริญงอกงามไพบูลย์ ฯ

อา. เป็นอย่างนั้น พระเจ้าข้า ฯ

พ. ตูกรอาณนที เราย่อมกำหนดรู้ใจบุคคลบางคนในโลกนี้ด้วยใจ อย่างนี้ว่า กุศลธรรมกิติ อกุศลธรรมกิติ ของบุคคลนี้มีอยู่ สมัยต่อมา เราย่อม กำหนดรู้ใจบุคคลนั้นด้วยใจอย่างนี้ว่า อกุศลธรรมของบุคคลนี้หายไป กุศลธรรม ปรากฏขึ้นเฉพาะหน้า แต่กุศลมูลที่เขาตัดไม่ขาดมียอยู่ เพราะอกุศลมูลนั้น อกุศลอื่นของเขาจักปรากฏ ด้วยประการอย่างนี้ บุคคลนี้จักเป็นผู้เสื่อมต่อไปเป็น ธรรมดา ฉะนั้น เหมือนกัน ตูกรอาณนที ตถาคตกำหนดรู้ใจบุคคลด้วยใจ กำหนดรู้ญาณเป็นเครื่องทราบอันตรัยของบุรุษ กำหนดรู้ธรรมที่อาศัยกันเกิดขึ้น ต่อไปด้วยใจ แม้วด้วยประการฉะนี้ ฯ

ตูกรอาณนที อนึ่ง เราย่อมกำหนดรู้ใจบุคคลบางคนในโลกนี้ด้วยใจ อย่างนี้ว่า กุศลธรรมกิติ อกุศลธรรมกิติ ของบุคคลนี้มีอยู่ สมัยต่อมา เราย่อม กำหนดรู้ใจบุคคลนั้นด้วยใจอย่างนี้ว่า ธรรมชาของบุคคลนี้ แม้ประมาณเท่านั้น ที่สลัดออกจากปรายชนทรายไม่มี บุคคลนี้ประกอบด้วยอกุศลธรรมฝ่ายตัวอย่าง เดียว เมื่อตายไปจักเข้าถึงอบาย ทุกคติ วินิบาต นรก เปรียบเหมือนเมล็ดพืชที่หัก เน่า ถูกลมและแดดเผา อันบุคคลปลูก ณ ที่ดินซึ่งพรวนดีแล้วในนาดี เธอ พึงทราบไหมว่า เมล็ดพืชนี้จักไม่ถึงความเจริญงอกงามไพบูลย์ ฯ

อา. เป็นอย่างนั้น พระเจ้าข้า ฯ

พ. ตูกรอาณนที เราย่อมกำหนดรู้ใจบุคคลบางคนในโลกนี้ด้วยใจอย่าง นี้ว่า กุศลธรรมกิติ อกุศลธรรมกิติ ของบุคคลนี้มีอยู่ สมัยต่อมา เราย่อม กำหนดรู้ใจบุคคลนั้นด้วยใจอย่างนี้ว่า ธรรมชาของบุคคลนี้ แม้ประมาณเท่านั้น ที่สลัดออกจากปรายชนทรายไม่มี บุคคลนี้ประกอบด้วยอกุศลธรรมฝ่ายตัวอย่าง เดียว เมื่อตายไป จักเข้าถึงอบาย ทุกคติ วินิบาต นรก ฉะนั้น เหมือนกัน ตูกรอาณนที ตถาคตกำหนดรู้ใจบุคคลด้วยใจ กำหนดรู้ญาณเป็นเครื่องทราบ อันตรัยของบุรุษ กำหนดรู้ธรรมที่อาศัยกันเกิดขึ้นต่อไปด้วยใจ แม้วด้วยประการ อย่างนี้ ฯ

เมื่อพระผู้มีพระภาคตรัสอย่างนี้แล้ว ท่านพระอาณนทีทูลถามว่า ข้าแต่ พระองค์ผู้เจริญ พระผู้มีพระภาคทรงสามารถบัญญัติบุคคล ๓ จำพวกนี้ออกเป็น ส่วนละ ๓ อีกหรือพระเจ้าข้า พระผู้มีพระภาคตรัสว่า สามารถ อาณนที เราย่อม กำหนดรู้ใจบุคคลบางคนในโลกนี้ด้วยใจอย่างนี้ว่า กุศลธรรมกิติ อกุศลธรรมกิติ

ของบุคคลนี้มีอยู่ สมัยต่อมา เรากำหนดรู้ใจบุคคลนั้นด้วยใจอย่างนี้ว่า กุศลธรรม
ของบุคคลนี้หายไป อกุศลธรรมปรากฏขึ้นเฉพาะหน้า แต่กุศลมูลที่เขายังตัดไม่
ขาดมีอยู่ กุศลมูลนั้นก็ถึงความถอนขึ้น โดยประการทั้งปวง ด้วยประการอย่างนี้
บุคคลนี้จักเป็นผู้เชื่อมต่อไปเป็นธรรมดา เปรียบเหมือนถ่านไฟที่ไฟติดทั่วแล้ว
ลูกไฟลงสว่างไสว อันบุคคลเก็บไว้บนศิลาทึบ เธอพึงทราบไหมว่า ถ่านไฟ
เหล่านี้จักไม่ถึงความเจริญงอกงามไพบูลย์ ฯ

อา. อย่างนั้น พระเจ้าข้า ฯ

พ. ตูกรอาณนที อนึ่ง เปรียบเหมือนเมื่อพระอาทิตย์ตกไปในเวลาเย็น
เธอพึงทราบไหมว่า แสงสว่างจักหายไป ความมืดจักปรากฏ ฯ

อา. อย่างนั้น พระเจ้าข้า ฯ

พ. ตูกรอาณนที อนึ่ง เปรียบเหมือนในเวลาเสวยพระกระยาหารของ
ราชสกุลในเวลาเที่ยงคืน เธอพึงทราบไหมว่า แสงสว่างหายไปหมดแล้ว ความมืด
ได้ปรากฏแล้ว ฯ

อา. อย่างนั้น พระเจ้าข้า ฯ

พ. ตูกรอาณนที เราย่อมกำหนดรู้ใจบุคคลบางคนในโลกนี้ด้วยใจอย่าง
นี้ว่า กุศลธรรมก็ดี อกุศลธรรมก็ดี ของบุคคลนี้มีอยู่ สมัยต่อมา เราย่อม
กำหนดรู้ใจบุคคลนั้นด้วยใจอย่างนี้ว่า กุศลธรรมของบุคคลนี้หายไป อกุศลธรรม
ปรากฏขึ้นเฉพาะหน้า แต่กุศลมูลที่เขายังตัดไม่ขาดมีอยู่ กุศลมูลเมื่อนั้นก็ถึงความ
ถอนขึ้น โดยประการทั้งปวง ด้วยประการอย่างนี้ บุคคลนี้จักเป็นผู้เชื่อมต่อไปเป็น
ธรรมดา ฉะนั้นเหมือนกัน ตูกรอาณนที ตถาคตกำหนดรู้ใจบุคคลด้วยใจแม้
อย่างนี้ กำหนดรู้ญาณเป็นเครื่องทราบอินทรีย์ของบุรุษด้วยใจแม้อย่างนี้ กำหนด
รู้ธรรมที่อาศัยกันเกิดขึ้นต่อไปด้วยใจ แมด้วยประการอย่างนี้ ฯ

ตูกรอาณนที อนึ่ง เราย่อมกำหนดรู้ใจบุคคลบางคนในโลกนี้ด้วยใจ
อย่างนี้ว่า กุศลธรรมก็ดี อกุศลธรรมก็ดี ของบุคคลนี้มีอยู่ สมัยต่อมา เราย่อม
กำหนดรู้ใจบุคคลนั้นด้วยใจอย่างนี้ว่า อกุศลธรรมของบุคคลนี้หายไป กุศลธรรม
ปรากฏขึ้นเฉพาะหน้า แต่อกุศลมูลที่เขายังตัดไม่ขาดมีอยู่ อกุศลมูลเมื่อนั้นก็ถึงความ
เพิกถอนขึ้น โดยประการทั้งปวง ด้วยประการอย่างนี้ บุคคลนี้จักไม่เชื่อม
ต่อไปเป็นธรรมดา เปรียบเหมือนถ่านไฟที่ไฟติดทั่วแล้ว ลูกไฟลงสว่างไสว
อันบุคคลเก็บไว้บนกองหญ้าแห้ง หรือบนกองไม้แห้ง เธอพึงทราบไหมว่า ถ่าน
ไฟเหล่านี้จักถึงความเจริญงอกงามไพบูลย์

อา. อย่างนั้น พระเจ้าข้า ฯ

พ. ตูกรอาณนที อนึ่ง เปรียบเหมือนเมื่อพระอาทิตย์กำลังขึ้นมาในเวลา
รุ่งอรุณ เธอพึงทราบไหมว่า ความมืดจักหายไป แสงสว่างจักปรากฏ ฯ

อา. อย่างนั้น พระเจ้าข้า ฯ

พ. ตูกรอาณนที อนึ่ง เปรียบเหมือนในเวลาเสวยพระกระยาหารของ
ราชสกุลในเวลาเที่ยงวัน เธอพึงทราบไหมว่า ความมืดหายไปหมดแล้ว
แสงสว่างได้ปรากฏแล้ว ฯ

อา. อย่างนั้น พระเจ้าข้า ฯ

พ. ตูกรอาณนที เราย่อมกำหนดรู้ใจบุคคลบางคนในโลกนี้ด้วยใจอย่าง
นี้ว่า กุศลธรรมก็ดี อกุศลธรรมก็ดี ของบุคคลนี้มีอยู่ สมัยต่อมา เรากำหนดรู้
ใจบุคคลนั้นด้วยใจอย่างนี้ว่า อกุศลธรรมของบุคคลนี้หายไป กุศลธรรมปรากฏ
ขึ้นเฉพาะหน้า แต่อกุศลมูลที่เขายังตัดไม่ขาดมีอยู่ อกุศลมูลเมื่อนั้นก็ถึงความ
เพิกถอนขึ้น โดยประการทั้งปวง ด้วยประการอย่างนี้ บุคคลนี้จักเป็นผู้ไม่เชื่อมต่อ
ไปเป็นธรรมดา ฉะนั้นเหมือนกัน ตูกรอาณนที ตถาคตกำหนดรู้ใจบุคคลด้วยใจ
แม้อย่างนี้ กำหนดรู้ญาณเป็นเครื่องทราบอินทรีย์ของบุรุษด้วยใจแม้อย่างนี้ กำหนด
รู้ธรรมที่อาศัยกันเกิดขึ้นต่อไปด้วยใจ แมด้วยประการฉะนี้ ฯ

ตูกรอาณนที อนึ่ง เราย่อมกำหนดรู้ใจบุคคลบางคนในโลกนี้ด้วยใจ
อย่างนี้ว่า กุศลธรรมก็ดี อกุศลธรรมก็ดี ของบุคคลนี้มีอยู่ สมัยต่อมา เราย่อม
กำหนดรู้ใจบุคคลนั้นด้วยใจอย่างนี้ว่า อกุศลธรรมของบุคคลนี้ แม้ประมาณเท่า
น้ำที่สละต้อออกจากปลายขนทรายไม่มี บุคคลนี้ประกอบด้วยธรรมที่ไม่มีโทษ เป็น
ธรรมฝ่ายขาวอย่างเดียว จักปรินิพพานในปัจจุบันทีเดียว เปรียบเหมือนถ่านไฟที่

เย็น มีไฟดับแล้ว อันบุคคลเก็บไว้บนกองหญ้าแห้ง หรือบนกองไม้แห้ง เธอ
พึงทราบไหมว่า ถ่านไฟเหล่านี้จักไม่ถึงความเจริญงอกงามไฟนูลย์ ฯ

อา. อย่างนั้น พระเจ้าข้า ฯ

พ. ตูกรอาณนที เราย่อมกำหนดรู้ใจบุคคลบางคนในโลกนี้ด้วยใจอย่าง
นี้ว่า กุศลธรรมก็ดี อกุศลธรรมก็ดี ของบุคคลนี้มีอยู่ สมัยต่อมา เราย่อมกำหนด
รู้ใจบุคคลนั้นด้วยใจอย่างนี้ว่า อกุศลธรรมของบุคคลนี้ แม้ประมาณเท่าน้ำที่สลด
ออกจากปลายขนทรายไม่มี บุคคลนี้ประกอบด้วยธรรมที่ไม่มีโทษ เป็นธรรมฝ่าย
ชาวอย่างเดียว จักปรินิพพานในปัจจุบันทีเดียว ฉะนั้นเหมือนกัน ตูกรอาณนที
ตถาคตกำหนดรู้ใจบุคคลด้วยใจแม้อย่างนี้ กำหนดรู้ญาณเป็นเครื่องทราบอันทรีย์
ของบุรุษด้วยใจแม้อย่างนี้ กำหนดรู้ธรรมที่อาศัยกันเกิดขึ้นต่อไปด้วยใจ แมด้วย
ประการฉะนี้ ตูกรอาณนที บุคคล ๖ จำพวกนั้น บุคคล ๓ จำพวกข้างต้น
คนหนึ่งเป็นผู้ไม่เสื่อมเป็นธรรมดา คนหนึ่งเป็นผู้เสื่อมเป็นธรรมดา คนหนึ่งเป็น
ผู้เกิดในอบาย ตกนรก ในบุคคล ๖ จำพวกนั้น บุคคล ๓ จำพวกข้างหลัง
คนหนึ่งเป็นผู้ไม่เสื่อมเป็นธรรมดา คนหนึ่งเป็นผู้เสื่อมเป็นธรรมดา คนหนึ่งเป็น
ผู้จะปรินิพพานเป็นธรรมดา ฯ

